

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034, z późniejszymi zmianami).

2. Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1161). Wyłączenie użytków rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych I-III, a także klas bonitacyjnych IV-VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 września 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

3. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntem zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

4. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29th March 2001 on registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

2. Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3rd February 1995 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1161). Designation of agricultural land included in quality classes I-III as well as quality classes IV-VI comprised of organic origin soils and designation of forest land for above mentioned purposes requires a decision to allow such designation. Until 2008 gmina council might also resolve to protect IV quality class land of mineral origin, located within gmina. From 2009 to 4th September 2014 the provisions of the Law did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

3. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land with declined utility value due to worsened natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

4. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item „for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” – organisational units (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;

- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 4, pkt 1) i 3).

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub floatacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym

- 2) in the item „irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organisational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;

- 3) in the item „exploitation of water supply network” – all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces, etc.).

5. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 4, points 1) and 3).

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground, or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przysagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

6. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarzce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7 poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

7. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych). Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Municipal wastewater treatment plants cover all water treatment plants working on sewage network. The statistical surveys do not include household sewage treatment plants or plants which treat only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants which operate outside the sewage network).

In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogene removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data on **population connected to wastewater treatment plants** are presented on the basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

6. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13th January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7 item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

7. Nature protection consists of maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats). Forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16th April 2004 (uniform text Journal of Laws

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 1614, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

8. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej

2018 item 1614, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable due to their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientifically and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

8. Strolling-recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

9. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated

2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

9. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 701, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Przez **zrekułtywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

14th December 2012 (uniform text Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

Types of waste presented are consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9th December 2014 (Journal of Laws item 1923).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thousand tonnes of waste in the course of the year or accumulated 1 million tonnes of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law on Waste dated 14th December 2012.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Landfilled waste is understood as waste transferred to own and other landfills and facilities servicing the extractive industries (including heaps and settling ponds).

Waste storage means a temporary waste accumulation, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Since 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Reclaimed waste landfills shall mean areas, the exploitation of which has come to an end, and where the works targeted at creating or restoring their usability through proper relief of the land, enhancement of physical and chemical features as well as regulation of water conditions.

10. Data on municipal waste concern waste, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in case they are not discharged by sewage system.

11. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewage system.

12. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical

10. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

11. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości, wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych, pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

12. Dane o nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25 poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

13. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej to fundusze tworzone m.in. z opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza oraz umieszczanie odpadów na składowisku), innych opłat środowiskowych, kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się w ujęciu memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

14. Podziału nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2nd March 1999 (Journal of Laws No. 25 item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

13. Environmental protection and water management funds are funds created i.a. from environmental use fees (i.e. monetary amounts collected i.a. for: emission of air pollutants as well as placement of waste on a landfill), other environmental fees, fines for violating environmental protection requirements, repayments of loans granted for investors.

Data concerning voivodship environmental protection and water management funds are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

14. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management by voivodship is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL. 1 (10). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 stycznia

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1st January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019		2010	2019	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w sto- sunku do 2018 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2018	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	2417347	2417347	2417347	-	1694	1692	Total area^b
Użytki rolne	1327753	1306731	1315295	-917 ^c	930	920	Agricultural land
w tym							of which
grunty orne	891380	878550	873231	-1357	625	611	arable land
sady	2663	2578	2255	-261	2	2	orchards
łąki trwale	165957	162222	159461	-1099	116	112	permanent meadows
pastwiska trwale	229947	224012	221215	-914	161	155	permanent pastures
grunty rolne zabudowane.	25664	26643	26296	-582	18	18	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	1511	2280	2575	-24	1	2	lands under ponds
grunty pod rowami	10631	10446	10482	242	7	7	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	778262	796091	793619	2612	545	555	Forest land as well as woody and bushy land
las	755050	771463	783616	2926	529	548	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	23212	24628	10003	-314	16	7	woody and bushy land
Grunty pod wodami	138401	136757	137401	490	97	96	Lands under waters
morskimi wewnętrznymi ..	17440	17284	17270	-4	12	12	marine internal
powierzchniowymi płynącymi	117116	116663	115543	-1582	82	81	surface flowing
powierzchniowymi stojącymi	3845	2810	4588	2076	3	3	surface standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	86788	92679	94545	702	61	66	Built-up and urbanized ar- eas
tereny mieszkaniowe	12016	13911	14803	326	8	10	residential areas
tereny przemysłowe	3021	3375	3663	122	2	3	industrial areas
tereny inne zabudowane .	5979	7301	7564	177	4	5	other built-up areas
tereny zurbanizowane niezabudowane	2640	2853	2873	75	2	2	urbanized non- built-up areas
tereny rekreacji i wypo- czynku	2728	2940	3040	11	2	2	recreational areas
tereny komunikacyjne	59342	60971	61386	-140	42	43	transport areas
drogi	52609	54480	54552	-129	37	38	roads
kolejowe	6339	6170	6026	-40	4	4	railway
inne ^d	394	321	808	29	0	1	others ^d
użytki kopalne	1062	1328	1216	131	1	1	minerals
Użytki ekologiczne	2489	3236	3324	-88	2	2	Ecological arable lands
Nieuzyski	76561	74688	67729	-2506	54	47	Wasteland
Tereny różne ^e	7093	7165	5434	-293	5	4	Miscellaneous land ^e

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2018. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz częścią morskich wód wewnętrznych. c Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. d Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp.; od 2017 r. także grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. e Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31th December for 2009 and 2018, respectively. b Land area (including inland waters) as well as part of internal waters. c Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the items "forest land as well as woody". d Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc., since 2017 including areas used for public road construction or railways. e Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (11). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
 AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND
 DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M.....	147	156	241	166	TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND

Użytki rolne.....	86	82	124	92	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II.....	-	-	-	-	mineral I-II
III	20	21	27	15	III
IV	66	48	81	75	IV
organiczne: IV.....	-	11	14	1	organic: IV
V-VI.....	-	2	2	1	V-VI
Inne grunty rolne.....	56	58	108	68	Other agricultural land
Grunty leśne.....	5	16	9	6	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	45	56	57	67	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	25	22	83	34	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne..	1	3	15	9	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	43	41	26	21	Minerals
Pod zbiorniki wodne.....	-	1	2	-	Water reservoirs
Na inne cele.....	33	33	57	35	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonej w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (12). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	4711	4673	4838	4894	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	4548	4532	4619	4647	devastated
zdegradowane	163	141	219	247	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	179	112	98	101	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	34	67	86	97	agricultural
leśne	145	45	12	4	forest
zagospodarowane	3	-	8	-	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (13). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	142,6	140,7	136,2	136,8	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Producyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	25,5	34,1	32,0	31,9	23,3	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe ^a	16,4	23,4	20,9	20,4	14,9	surface ^a
podziemne	9,1	10,7	11,1	11,5	8,4	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	46,3	32,7	31,2	28,9	21,1	Irrigation in agriculture, and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	70,7	74,0	73,0	76,1	55,6	Exploitation of water supply network ^b
wody: powierzchniowe	0,2	0,1	-	-	-	waters: surface
podziemne	70,5	73,8	73,0	76,1	55,6	underground

a Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Including marine internal waters. b Water withdrawal by intakes before entering the water network.

TABL. 5 (14). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in per cent	
O G Ó Ł E M	128,8	123,9	120,2	119,8	100,0	T O T A L
Przemysł.....	26,4	34,6	32,9	32,8	27,3	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	12,1	13,6	13,2	13,1	11,0	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	46,3	32,7	31,2	28,9	24,1	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	56,1	56,6	56,1	58,2	48,6	Exploitation water supply network ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (15). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE
ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY
AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	3069	2572	2608	2608	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^b w ha.....	1597	1432	1302	1239	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	46339	32658	31155	28867	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	8761	8651	8651	8651	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	2,9	3,4	3,3	3,3	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	37578	24007	22504	20216	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	23,5	16,8	17,3	16,3	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (16). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	65,8	69,4	71,8	71,7	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	18,7	24,6	23,7	24,6	34,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	15,7	21,0	18,7	18,2	25,3	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	47,1	44,8	48,1	47,1	65,7	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczenia.....	50,1	48,4	53,1	53,5	74,7	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane.....	49,8	48,1	51,6	51,0	71,2	treated
mechanicznie.....	0,7	0,4	0,3	0,2	0,3	mechanically
chemicznie ^b	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	chemically ^b
biologicznie.....	8,5	10,3	11,1	11,4	15,9	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	40,6	37,4	40,2	39,4	55,0	with increased biogene removal
nieoczyszczane.....	0,3	0,2	1,5	2,5	3,5	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	0,2	0,2	1,5	2,5	3,5	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	0,1	0,0	0,0	-	-	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only to industrial wastewater.

TABL. 8 (17). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 grudnia

PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	93	97	91	92	T O T A L
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia.....	29	29	25	26	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków.....	22	22	19	20	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości...	22	21	19	20	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości.....	-	1	-	-	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	7	7	6	6	not possessing wastewater treatment plants
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	64	68	66	66	Discharging wastewater into sewage network (not possessing wastewater treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (18). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 grudnia

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Mecha- niczne Me- chanical	Che- miczne Chemical	Biolo- giczne Biologi- cal	Z podwyż- szonym usuwa- niem bio- genów With increased biogene removal	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial wastewater treatment plants
Liczba	2010	18	5	1	9	3	Number
	2015	18	2	1	12	3	
	2017	17	1	1	12	3	
	2018	16	1	1	11	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2010	52,6	42,2	0,7	6,2	3,5	Capacity in dam ³ /24h
	2015	12,5	0,3	0,4	8,5	3,4	
	2017	13,1	0,1	0,4	9,2	3,4	
	2018	12,9	0,1	0,4	8,9	3,4	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba	2010	218	-	x	150	68	Number
	2015	237	-	x	172	65	
	2017	243	-	x	177	66	
	2018	246	-	x	181	65	
Przepustowość w dam ³ /d	2010	320,2	-	x	59,2 ^b	261,0	Capacity in dam ³ /24h
	2015	324,9	-	x	64,9	260,0	
	2017	325,1	-	x	64,6	260,6	
	2018	324,9	-	x	65,4	259,5	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^{cd}	2010	70,8	-	x	14,9	55,9	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^{cd}
	2015	75,9	-	x	17,8	58,1	
	2017	76,6	-	x	18,0	58,6	
	2018	77,3	-	x	18,5	58,8	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. d Patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 56.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. b Refers to equipment for biological treatment. c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. d See general notes item 5 on page 56.

TABL. 10 (19). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	49	65	75	80	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych.....	35	50	57	61	particulates
gazowych.....	7	4	2	5	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów.....	16	13	21	.	particulates
gazów	13	11	20	.	gases
emisji.....	45	61	74	.	emission
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych.....	1,2	1,0	0,8	0,7	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	1,1	0,8	0,6	0,6	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	9,6	9,4	9,7	10,0	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	4,1	4,1	3,9	3,9	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	2,7	2,4	2,4	2,5	carbon oxide
tlenki azotu	2,6	2,3	2,5	2,6	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe.....	49,9	54,6	41,9	54,5	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	0,7	0,2	0,1	0,1	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych.....	97,7	98,2	98,2	98,8	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	7,1	1,8	0,7	1,4	gases (excluding carbon dioxide)

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 (20). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicy- clones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM.....	2010	116	43	100	9	1	52
TOTAL	2015	111	83	175	9	4	34
	2017	104	97	216	11	3	43
	2018	118	105	227	11	3	52
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2010	15	8	3	-	-	x
low	2015	25	14	6	-	-	x
	2017	23	26	7	-	-	x
	2018	26	29	5	-	-	x
średnia	2010	49	10	22	1	-	x
moderate	2015	30	18	33	-	-	x
	2017	26	23	44	-	2	x
	2018	28	22	44	-	2	x
wysoka.....	2010	52	25	75	8	1	x
high	2015	56	51	136	9	4	x
	2017	55	48	165	11	1	x
	2018	64	54	178	11	1	x

PRZEPIŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM.....	2010	1749	1081	1349	1234	36	409
TOTAL	2015	1880	1559	3665	1111	55	336
	2017	2209	1301	5216	1306	211	525
	2018	2737	2760	5474	1309	332	469
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2010	316	153	58	-	-	x
low	2015	351	204	150	-	-	x
	2017	301	211	150	-	-	x
	2018	376	471	142	-	-	x
średnia	2010	562	58	240	247	-	x
moderate	2015	431	296	530	-	-	x
	2017	839	165	1305	-	210	x
	2018	1183	161	1485	-	331	x
wysoka.....	2010	871	870	1051	987	36	x
high	2015	1098	1059	2985	1111	55	x
	2017	1069	925	3761	1306	1	x
	2018	1178	2128	3847	1309	1	x

TABL. 12 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
O G Ó Ł E M.....	1126155,3	1129519,3	1129859,4	1128501,1	46,7	7897	T O T A L
Rezerwy przyrody	31229,4	31518,7	33539,9	33258,3	1,4	233	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	139399,0	139399,0	139401,9	137739,6	5,7	964	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	929281,8	931926,5	929550,7	926446,8	38,3	6483	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne ..	2,0	2,0	2,0	2,0	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	21388,1	21388,1	21145,2	24851,0	1,0	174	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne..	4855,0	5285,0	6219,6	6203,4	0,3	43	Ecological arable lands

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 56–57. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 7 on pages 56–57. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (22). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 grudnia

NATURE RESERVES

As of 31st December

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		YEARS RESERVES	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a		
O G Ó Ł E M.....	2010	108	31229,4	131,1	T O T A L
	2015	110	31518,7	131,1	
	2017	109	33539,9	270,5	
	2018	109	33258,3	270,5	
Faunistyczne	29	16586,1	-	-	Fauna
Krajobrazowe.....	9	6987,1	-	-	Landscape
Leśne	35	6172,5	270,5	270,5	Forest
Torfowiskowe.....	17	685,6	-	-	Peat-bog
Florystyczne	9	291,8	-	-	Flora
Wodne	8	2389,2	-	-	Water
Przyrody nieożywionej.....	2	146,1	-	-	Inanimate nature
Stepowe.....	-	-	-	-	Steppe

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 14 (23). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31st December

L A T A Y E A R S ZESPÓŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forest	użytków rol- nych agricultural land	wód water	
	w ha		in ha		
OGÓŁEM.....	2010	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
TOTAL	2015	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
	2017	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
	2018	144950,0	78982,1	32340,5	24619,7
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza łwaskiego i Wzgórz Dylewskich		29574,5	17268,0	5367,7	4621,0
Pojezierza łwaskiego		22404,7	13383,9	3580,8	4601,9
Wzgórz Dylewskich		7169,8	3884,1	1786,9	19,1
Mazurski		53655,0	26140,0	8100,0	18015,0
Welski		20444,0	7973,2	9608,7	1022,2
Puszczy Rominckiej		14620,0	10534,3	2341,3	228,3
Wysoczyzny Elbląskiej		13732,0	7003,3	5080,8	137,3
Górznieńsko-Lidzbarski ^c		8588,5	6618,3	1471,0	75,9
Brodnicki ^c		4336,0	3445,0	371,0	520,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks. c Area of parks on the area of the voivodship.

TABL. 15 (24). **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 grudnia
MONUMENTS OF NATURE
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	2576	2565	2465	2398	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	2155	2122	1938	1836	Individual trees
Grupy drzew	210	216	271	316	Tree clusters
Aleje	66	69	78	79	Alleys
Glązy narzutowe	108	118	140	137	Erratic boulders

TABL. 16 (25). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2017		2018		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha	2485,9	1966,9	1705,1	1462,1	1903,2	1603,7	1912,4	1598,1	T O T A L in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	0,1	2,3	0,1	2,4	0,1	2,7	0,1	2,7	in % of total area space of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ²	17,1	22,7	11,8	17,2	13,3	18,9	13,4	19,0	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miej- skiej ogólnodostęp- nej:									Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo- -wypoczynkowe	454,1	372,0	453,6	371,5	453,6	371,5	503,1	409,1	strolling-recreational parks
zielenie	375,5	314,5	386,1	301,8	389,2	303,9	405,2	319,8	lawns
Tereny zieleni osiedlowej	1656,3	1280,4	865,4	788,8	1060,4	928,3	1004,0	869,2	Estate green belts

a, b W przypadku miast obliczono w % powierzchni miast. b – na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas, calculated in % urban areas space. b – per capita in urban areas.

**TABL. 17 (26). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**

WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED)
AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	74	76	75	73	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	1010,8	1049,2	961,5	691,9	Waste generated (during the year) in thousand tonnes
poddane odzyskowi.....	895,5	141,7 ^b	113,0 ^b	96,5 ^b	recovered
unieszkodliwione	31,7	36,3 ^b	46,4 ^b	47,4 ^b	treated
w tym składowane ^c	7,2	0,4	-	-	of which landfilled ^c
przekazane innym odbiorcom	849,4	793,5	541,5	transferred to other recipients
magazynowane czasowo	83,6	21,8	8,6	6,5	temporarily stored
W % wytworzonych:					In % of generated:
poddane odzyskowi.....	88,6	13,5 ^b	11,8 ^b	13,9 ^b	recovered
unieszkodliwione	3,1	3,5 ^b	4,8 ^b	6,9 ^b	treated
w tym składowane ^c	0,7	0,0	-	-	of which landfilled ^c
przekazane innym odbiorcom	81,0	82,5	78,3	transferred to other recipients
magazynowane czasowo	8,3	2,1	0,9	0,9	temporarily stored
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d ; stan w końcu roku) w tys. t	1227,4	1185,4	805,4	552,3	Waste landfilled up to now (accumu- lated ^d ; end of year) in thousand tonnes
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	0,3	12,9	130,1	-	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thousand tonnes
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku).....	9,4	4,6	4,6	4,5	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku).....	0,8	0,1	-	0,1	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 58. b We własnym zakresie przez wytwórcę.
c Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. d Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych)
własnych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on pages 58. b By waste producer on its own. c On own and other
landfills (heaps, settling ponds). d On own landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 18 (27). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2018 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi ^b of which recovered ^b		
w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	691,9	96,5	552,3	T O T A L
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żuźlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	15,5	-	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla.....	43,6	-	552,3	Coal fly ash
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	31,2	0,1	-	Slag, furnace ash and particulates from boilers

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 58. b We własnym zakresie przez wytwórcę. c Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on pages 58. b By waste producer on its own. c On own landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 19 (28). **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^c w tys. t.....	328,2	390,1	423,7	441,4	341,8	Municipal waste collected ^c in thousand tonnes
zmieszane	306,8	335,7	347,6	355,2	263,4	mixed
miasta	240,5	245,3	245,2	251,0	179,1	urban areas
wieś.....	66,3	90,4	102,3	104,2	84,3	rural areas
zebrane selektywnie.....	21,4	54,4	76,2	86,2	78,4	separately collected
w tym:						of which:
papier i tektura	5,7	6,8	8,1	9,2	8,0	paper and cardboard
szkło.....	6,4	11,0	11,1	12,7	11,7	glass
tworzywa sztuczne	4,7	9,8	11,6	12,3	11,2	plastic
metale	0,9	0,2	0,2	0,2	0,2	metals
wielkogabarytowe	1,5	5,0	11,5	11,7	10,9	largesize
biodegradowalne	1,0	17,4	18,5	23,5	21,9	biodegradable

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 59. b Dane szacunkowe. c Od 2014 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

a See general notes, item 10 on page 59. b Estimated data. c Since 2014 includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1st July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system.

TABL. 20 (29). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	977,9	717,7	845,0	608,4	Liquid waste ^b removed in dam ³
miasta	209,2	119,1	114,0	84,2	urban areas
wieś	768,7	598,6	731,0	524,3	rural areas
w tym z gospodarstw domowych	656,7	521,6	651,3	.	of which from households
miasta	130,2	77,8	75,3	.	urban areas
wieś	526,5	443,8	576,0	.	rural areas
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	52,3	48,5	49,5	53,1	Septic tanks in thousands (as of 31 XII)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	2,1	5,3	6,8	7,7	Household waste water treatment systems in thousands (as of 31 XII)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 59. b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane dotyczą ścieków bytowych.

a See general notes, item 11 on page 59. b Sewage stored temporarily in septic tanks; data concern domestic wastewater.

TABL. 21 (30). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	30	12	10	9	1	8	number
powierzchnia w ha	127,9	60,8	63,5	46,1	3,6	42,5	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha							Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	-	-	-	3,8	-	3,8	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	-	-	-	17,4	-	17,4	exploitation completed

TABL. 22 (31). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a**
(ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	402206,6	278817,9	118164,1	191187,5	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	65195,5	11888,8	34209,5	54999,4	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	2912,7	2373,3	20602,7	1308,0	of which outlays on new fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	308094,0	110206,8	68064,2	121083,7	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	41604,2	24513,7	12641,4	13428,0	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	262661,2	83644,1	54788,1	106738,8	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.....	25228,4	145896,7	13790,4	9003,2	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport.....	3902,1	4157,5	2067,3	3404,0	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	2772,0	10,9	331,9	46,0	including selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	9612,0	136830,7	5007,8	956,9	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych.....	-	481,2	5243,5	5,4	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	17,4	-	-	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	-	891,6	3,0	61,0	Noise and vibration reduction

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 22 (31). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (dok.)**
 OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Gospodarka wodna	119316,3	71481,4	30213,3	53261,1	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	88135,6	19786,9	23414,4	32357,2	Water intakes and pipe systems
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.....	17476,6	16185,9	6291,9	20122,9	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne.....	4410,4	4596,0	-	-	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków.....	2974,2	10393,8	400,0	781,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	6319,5	20518,8	107,0	-	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

a By investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 23 (32). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
 TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych.....	-	5607	15	25	particulates
gazowych.....	-	-	-	17	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki.....	330,8	217,6	91,3	117,7	wastewater
wody opadowe.....	37,8	34,8	19,0	28,0	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	6	3	4	11	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	6	3	4	11	of which municipal
mechaniczne	2	-	-	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	4	3	4	11	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	-	-	-	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	3478	964	111	682	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	3478	964	111	682	of which municipal
mechanicznych.....	1603	-	-	-	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	1875	700	111	682	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	264	-	-	with increased biogene removal ^a

a W tym chemiczne.

a Of which chemical.

TABL. 23 (32). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)

TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of water (cont.)
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	288	247	113	149	facilities
przepustowość w m ³ /d.....	586	786	185	230	capacity in m ³ /24h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	-	-	-	1	facilities
przepustowość w m ³ /d.....	-	-	-	1	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	-	-	-	-	facilities
wydajność w t/r	-	-	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	-	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	-	-	-	-	area in ha
wydajność w t/r	-	-	-	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów w t/r	117	118500	-	-	Capacity of waste utilization systems in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d ...	1519	7425	1461	75	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	28597	8188	1560	1651	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	352,3	197,4	143,4	96,1	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	-	5150	-	-	Capacity of water reservoirs in dm ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	0,1	70,2	-	-	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	-	35,3	-	-	Flood embankments in km

b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

b Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 24 (33). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZA OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				w odsetkach in per-cent	
O G Ó Ł E M.....	57723,3	79434,7	51847,3	32340,1	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	10654,6	11736,4	19244,6	21238,1	65,7	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	29129,1	19574,1	16707,8	7203,3	22,3	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami.....	12521,4	41210,6	2147,4	724,4	2,2	Waste management
Pozostałe.....	5418,2	6913,5	13747,5	3174,4	9,8	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 25 (34). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Opłaty za korzystanie ze środowiska.....	42119,1	34605,3	33832,8	35268,4	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	9927,9	11032,2	11254,3	11978,3	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	12340,8	11580,7	11562,5	11063,4	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami.....	19325,0	11215,1	9653,0	11009,1	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska.....	120,9	465,1	201,0	173,6	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.....	78,6	135,1	105,7	42,3	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....	5,7	26,6	14,0	39,2	Permissible emissions of air pollutants

Ź r ó d ł o: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Inspectorate for Environmental Protection.